

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป”

ภาพ : Landform of Europe

ที่มา : <http://www.europe-map.org/landforms.htm>

ทวีปยุโรปมีลักษณะชายฝั่งเว้า ๆ แหว่ง ๆ มีภูมิประเทศแบบคาบสมุทรและแหลมอยู่หลายแห่ง และมีเกาะอยู่เป็นจำนวนมาก สามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศได้ 4 เขต ดังนี้

1. เขตหินเก่าทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ประเทศฟินแลนด์ เป็นเขตภูมิประเทศที่เกิดในยุคหินเก่า ต่อมาเมื่อถึงยุคน้ำแข็งได้มีธารน้ำแข็งกัดเซาะจนเทือกเขาสูงสีกกร่อนและพังทลายลดระดับความสูงลงกลายเป็นที่ราบสูง และทำให้ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้าแหว่งเป็นอ่าวขนาดเล็กมีน้ำลึก เรียกว่า ฟยอร์ด อยู่ทั่วไป เช่น ชายฝั่งทะเลประเทศนอร์เวย์ และเขตการปกครองสกอตแลนด์ของประเทศสหราชอาณาจักร ภูมิประเทศแบบที่สูงของเขตนี้ ได้แก่ เทือกเขาและที่ราบสูงในคาบสมุทรสแกนดิเนเวียและหมู่เกาะบริติช เช่น เทือกเขาเซอเลนในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ทิวเขาแกรมเปียนในเขตการปกครองสกอตแลนด์

ภาพ : พยอร์ดในประเทศนอร์เวย์

ที่มา : shorturl.at/anszG

2. เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง เป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ของทวีปยุโรป ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศสหราชอาณาจักร ทางด้านตะวันตกของประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก ตอนเหนือของประเทศเยอรมนี โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย ฟินแลนด์ และพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศรัสเซีย

ตอนเหนือของที่ราบใหญ่ตอนกลางประกอบด้วยเปลือกโลกยุคหินเก่าที่มีอายุมากกว่าบริเวณอื่น เรียกว่า บอลติกชิลด์ (Baltic Shield) ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลบอลติกในประเทศฟินแลนด์ สวีเดน และบางส่วนของนอร์เวย์

ที่ราบใหญ่ภาคกลางเป็นเขตที่มีความสำคัญมากที่สุดทางด้านเศรษฐกิจของทวีปยุโรปและมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น เพราะมีพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่ สร้างเส้นทางคมนาคมทางบกได้ง่าย และมีแม่น้ำสายยาวไหลผ่านที่ราบนี้หลายสาย ได้แก่ แม่น้ำแซน ไรน์ เอลเบอ โอเดอร์ และ วิสตุลา ใช้ในการขนส่งได้ดีและทำให้มีดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

3. เขตที่ราบสูงตอนกลาง ได้แก่ ที่ราบสูงเมเซตา (Meseta) บริเวณตอนกลางของคาบสมุทรไอบีเรียในประเทศโปรตุเกสและสเปน ที่ราบสูงมาซิฟซองตราล (Massif Central) ของฝรั่งเศส ที่ราบสูงแบล็กฟอเรสต์ (Black Forest) ของเยอรมนี และที่ราบสูงโบฮีเมีย (Bohemia) อยู่ระหว่างเส้นเขตแดนของประเทศเยอรมนี สาธารณรัฐเช็ก และสโลวาเกีย โดยในอดีตเป็นภูเขาสูง ต่อมาเกิดการสึกกร่อนพังทลายกลายเป็นที่ราบสูงและมีเทือกเขาเตี้ย ๆ กระจุกกระจายอยู่ทั่วไป

4. เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้ เขตนี้เกิดจากการโค้งตัวของเปลือกโลก มีอายุใกล้เคียงกับเทือกเขาหิมาลัยในทวีปเอเชีย เป็นเขตหินใหม่ที่เปลือกโลกยังไม่สงบตัวทำให้เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวและภูเขาไฟปะทุอยู่บ่อยครั้ง

ภูเขาหินใหม่ทางตอนใต้เป็นภูเขาต่อเนื่องกันเป็นแนวยาวและมีความสูงมาก เพราะผ่านการสึกกร่อนพังทลายมาน้อยกว่าเขตอื่น ได้แก่ เทือกเขาพิเรนีส อยู่ระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับสเปน เทือกเขาแอลป์ในประเทศฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย และสโลวีเนีย ยอดเขาสำคัญในเทือกเขาแอลป์ คือ ยอดเขามงบล็อง (Mont Blanc) มีความสูงประมาณ 4,810 เมตร อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศฝรั่งเศส ด้านที่ติดต่อกับประเทศอิตาลี เทือกเขาแอเพนไนน์ (Apennines) ในประเทศอิตาลี เทือกเขาไดนาริกแอลป์ (Dinaric Alps) ในคาบสมุทรบอลข่าน เทือกเขาคาร์เพเทียน (Carpathians) ในประเทศสาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย โปแลนด์ ฮังการี โรมาเนีย ยูเครน และเทือกเขาคอเคซัส (Caucasus) อยู่ระหว่างทะเลดำและทะเลแคสเปียน และเป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างรัสเซียกับจอร์เจีย มียอดเขาเอมเนตเอลบรุส (Elbrus) ที่สูงที่สุด

ในทวีปยุโรปสูงประมาณ 5,642 เมตร อยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศรัสเซีย ใกล้กับพรมแดนประเทศจอร์เจีย

ภาพ : ยอดเขาเมานต์เอลบรุส

ที่มา : [https://longreads.com/2015/](https://longreads.com/2015/10/29/ethics-on-the-worlds-highest-peak/)

[10/29/ethics-on-the-worlds-highest-peak/](https://longreads.com/2015/10/29/ethics-on-the-worlds-highest-peak/)